

Maandelijksche referaten van Tijdschriften
uitgebracht in de Rotterdamsche tand-
heelkundige vereeniging.

Een geval van shock bij intra-nasale behandeling beschrijft Dr. Mink in het weekblad van het tijdschrift voor geneeskunde 1902, No. 2.

Bij eene vrouw, die reeds dikwijls nasale behandeling met aanwending van cocaine had ondergaan, zonder eenige nadeelige gevolgen, moest een kleine operatie verricht worden, om toegang tot de zeefbeenholten te verkrijgen. Een rechthoekig gebogen canule met een spits einde werd, na toepassing van cocaine, naar de ondervlakte van de concha media sinistra gevoerd, en het dunne beenplaatje hiermede doorboord. Onmiddelijk hierna collabeerde de patiente, de pols werd zeer snel en zwak, de ademhaling onregelmatig en sterk, het gelaat bleek en vervallen, het lichaam bewegingloos. Huidfricties in de hartstreek, en inhalatie van aether, werden toegepast, doch na een uur succumbeerde de patiente.

De operatie zelf, die als zoodanig geheel gevaarloos is, en geen belangrijke bloeding veroorzaakte, kan niet voor dezen ongelukkigen afloop aansprakelijk gemaakt worden, de cocaine in dit geval evenmin, daar zij tot dusverre steeds goed verdragen was. Bij uitsluiting blijft dus slechts shock ter verklaring over. Ten bewijze citeert Dr. Mink de beschrijving van shock door Ashurst in de Fransche

editie van de Encyclopédie de Chirurgie, een beschrijving die met het waargenomen symptomencomplex geheel conform is. Dr. Mink neemt een overspannen gemoedstoestand en een ongemotiveerde angst als voorbeschikkende oorzaken bij de patiente aan. Hij wijst op het gevaar, waaraan de medicus ook bij kleine operaties zijn patient en zich bloot stelt, zonder zulks in het minst te vermoeden. Ik wensch hieraan een waarschuwing te voegen aan de tandmeesters, om niet zelfstandig differente middelen toe te passen. Als in onze praktijk een geval van shock aan een onzer patienten het leven kost, dan zijn wij niet bevoegd, om over de doodsoorzaak met juridische kracht te oordeelen, maar alleen een medicus. Vindt deze bij onderzoek of autopsie geen letsel of andere abnormaliteit, waardoor de dood kan veroorzaakt zijn, dan is hij gedwongen als doodsoorzaak shock op te geven. Zijn er echter middelen toegepast als cocaine injectie, of inhalatie anaesthesie, dan zal de medicus ongetwijfeld misbruik van deze middelen als doodsoorzaak aangeven.

Over de toepassing van zwakke inductiestroom en ter opsporing van sommige ziekten der tandpulpa publiceert de heer Fuijt in het weekblad van het tijdschrift voor geneeskunde 1902, No. 3 een kort opstel.

Hij is tot de ontdekking gekomen, dat een zwakke inductiestroom, die op de huid nauwelijks kan worden waargenomen, op gezonde tanden een zeer onaangename gewaarwording teweegbrengt; tanden met levende, doch zieke pulpa bleken nog veel gevoeliger voor zwakke stroom en te zijn, terwijl daarentegen tanden met gangreneuze of gemumificeerde pulpa, of tanden waaruit de pulpa verwijderd

was, voor zulke stroomen geheel ongevoelig waren. Hij meent hierdoor een belangrijk hulpmiddel voor de diagnostiek van pulpazieke tanden te hebben gevonden. De stroomen worden verwekt door een eenvoudig inductietoestel met een element, de eene pool wordt in de hand gehouden, de andere door een goed geïsoleerden draad, met een propje natte watten aan het einde, op den zieken tand tegen caviteit of vulling. Van de stroomspanning, en van het getal onderbrekingen per seconde, gewaagt de heer F u i j t niet.

De methode verdient zeer zeker door de tandartsen beproefd te worden; maar waarom publiceert de schrijver ze in een geneeskundig, in plaats van in een tandheilkundig tijdschrift? Voor de medici is zij waardeloos, daar dezen van de differentiaal-diagnose der pulpaziekten natuurlijk geen gebruik maken.

C. H. WITTHAUS.

VAN HET JANUARI-NUMMER DER DENTAL COSMOS.

Pyorrhoea alveolaris door Baldwin Keyes. De spreker releveert de verstandhouding, die er bestaat tusschen de *Pyorrhoea alveolaris* en algemeene ziekten zooals: gastrische stoornissen, neurasthenische verschijnselen en hartaandoeningen. Het lichaam wordt als 't ware doorlopend vergiftigd door het opnemen van hoeveelheden pus, afkomstig van wortels, wortelvlies, alveoli en tandvleesch. De pus der wortels, die kwalitatief veel overeenkomst met been vertoont, is van de virulentste soort, omdat het been bij pusvorming het schadelijkst voor het lichaam bleek te zijn. Aan de hand van een aantal gevallen uit de praktijk bewees spreker, dat bij een doeltreffende locale behandeling de algemeene ziekteverschijnselen verdwijnen.